

CUDZOZIEMCY NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2022 ROKU

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

2023 rokiem
Mikołaja Kopernika
w województwie kujawsko-pomorskim

Zatrudnianie obywateli państw trzecich w Polsce reguluje ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku **o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** (Dz. U. z 2022 r. poz. 690) oraz rozporządzenia wykonawcze.

W praktyce podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi musi uzyskać odpowiedni dokument uprawniający cudzoziemca pochodzącego z państwa trzeciego do pracy na terenie Polski, w szczególności:

- **Zezwolenie na pracę** - wydawane na wniosek pracodawcy przez wojewodę właściwego z uwagi na siedzibę/adres zamieszkania podmiotu. Wydawane jest na czas określony nie dłuższy niż 3 lata i może być przedłużane. Dotyczy obywateli wszystkich państw trzecich.
- **Zezwolenie na pracę sezonową** - dotyczy prac w sektorach: rolnictwo, ogrodnictwo oraz turystyka i gastronomia w ramach działalności uznanych za sezonowe zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Wydawane jest na wniosek pracodawcy przez starostę (PUP) właściwy z uwagi na siedzibę podmiotu/adres zamieszkania na okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym. Rozwiązanie dotyczy obywateli wszystkich państw trzecich.

- **Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi** – dotyczy wyłącznie obywateli Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy. Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia **27 października 2022 roku obywatele Federacji Rosyjskiej zostali wyłączeni z procedury uproszczonej**. Wpis do ewidencji oświadczeń jest dokonywany na wniosek pracodawcy przez starostę (PUP) właściwy z uwagi na siedzibę podmiotu/adres zamieszkania na okres zatrudnienia nie dłuższy niż 24 miesiące.

Szczególne zasady legalizacji zatrudnienia obywateli Ukrainy określa ustawa z dnia 12 marca 2022 roku **o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa** (Dz.U. z 2023 r. poz. 103).

Na mocy Ustawy obywatele Ukrainy przebywający legalnie na terytorium Polski mogą:

- pracować bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy. Przy czym pracodawcy mają obowiązek zgłaszania informacji o powierzeniu pracy,
- podejmować działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele Polscy,
- rejestrować się w powiatowych urzędach pracy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy. Za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy, osoby te mogą korzystać z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Dane z Centralnego Rejestru Ubezpieczonych, udostępnione przez ZUS, wskazują, że cudzoziemcy to coraz liczniejsza grupa, która podlega ubezpieczeniom społecznym, tym samym podejmuje aktywność na rynku pracy. ZUS wskazuje, że w latach 2015-2021 liczba cudzoziemców wzrosła 5-krotnie. **W końcu grudnia 2021 roku liczba cudzoziemców podlegających ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu w Polsce wyniosła 875,1 tys. osób. W ciągu roku liczba ta wzrosła o 20,7%. W województwie kujawsko-pomorskim było to 31 385 osób (3,6% ubezpieczonych w kraju), tj. o 21,6% więcej niż w końcu grudnia 2020 roku.**¹

Trudna sytuacja, wywołana stanem epidemii (od 2020 roku) oraz rosyjską inwazją na Ukrainę (od lutego 2022 roku), a także problemy kadrowe pracodawców spowodowały wprowadzenie szczególnych rozwiązań dotyczących pobytu i pracy cudzoziemców, tj.:

- wydłużenie okresu obowiązywania dokumentów uprawniających do podjęcia zatrudnienia w związku z trwającym stanem zagrożenia epidemicznego,
- wydłużenie okresu pracy na podstawie oświadczenia o powierzeniu pracy z 6 do 24 miesięcy,
- legalne zatrudnienie obywateli Ukrainy na podstawie powiadomienia o podjęciu pracy złożonego przez pracodawcę,

- obostrzenie dostępu do rynku pracy obywatelom Rosji.

Wskazane wyżej przyczyny znalazły swoje odzwierciedlenie w liczbie dokumentów wydanych cudzoziemcom. W roku 2022 wydano łącznie **89,7 tys. dokumentów legalizujących zatrudnienie cudzoziemca w Polsce. Było to o 23,8% mniej niż w roku 2021.**

Poniższe opracowanie stanowi aktualizację informacji o cudzoziemcach na kujawsko-pomorskim rynku pracy. Zawiera analizę zmian w liczbie wydanych dokumentów i strukturze cudzoziemców, jakie nastąpiły pomiędzy rokiem 2021 a 2022.

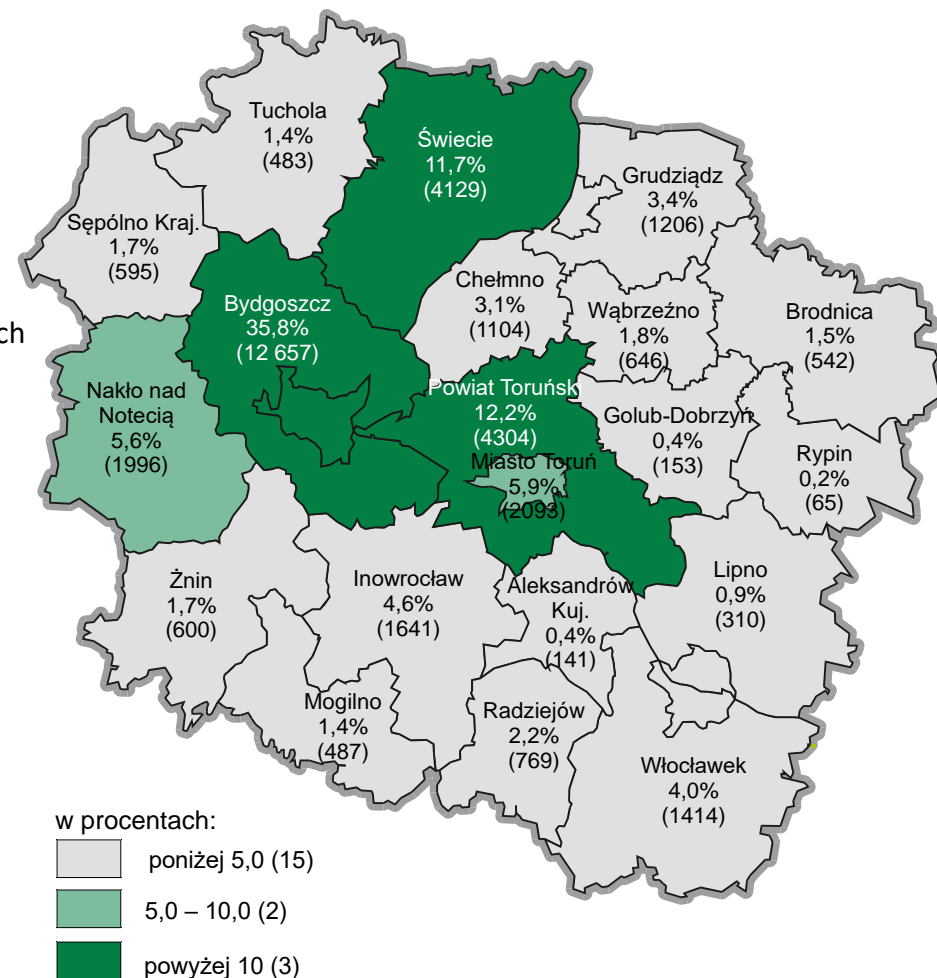
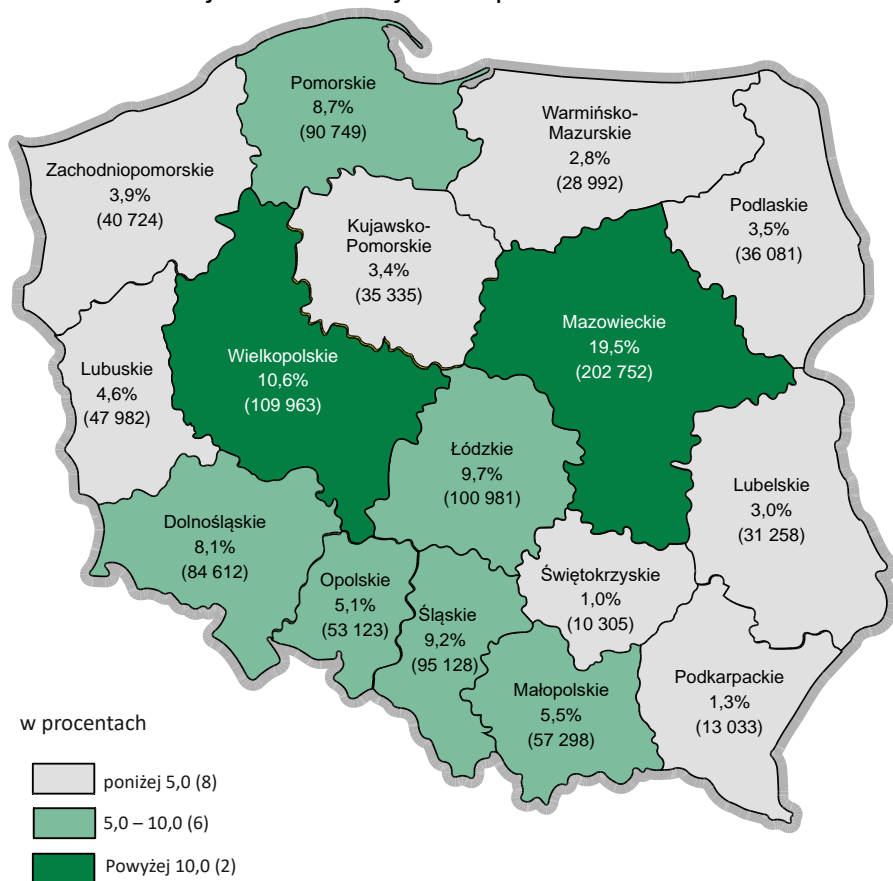
W opracowaniu wykorzystano dane wygenerowane z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego w dniu: 18.01.2022 roku, 09.01.2023 roku oraz 01.02.2023 roku.

¹ Cudzoziemcy w polskim systemie ubezpieczeń społecznych – XII 2021 (<https://www.zus.pl/baza-wiedzy/statystyka/opracowania-tematyczne/cudzoziemcy>)

OŚWIADCZENIA O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCOWI WPISANE DO EWIDENCJI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

W 2022 roku liczba oświadczeń zarejestrowanych przez PUP w Polsce wyniosła 1 058 734 i było to o 49,0% mniej niż w roku poprzednim. Na tej podstawie do ewidencji wpisano **1 038 316 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy przez cudzoziemca, tj. o 47,5% mniej niż przed rokiem.**

Najwięcej oświadczeń wpisano do ewidencji w województwie mazowieckim (19,5%) oraz w wielkopolskim (10,6%). W województwie **kujawsko-pomorskim wpisano do ewidencji 3,4%** wszystkich oświadczeń w Polsce. PUP w Bydgoszczy, PUP dla Powiatu Toruńskiego oraz PUP w Świeciu wpisały łącznie **59,7%** wszystkich oświadczeń w województwie kujawsko-pomorskim.

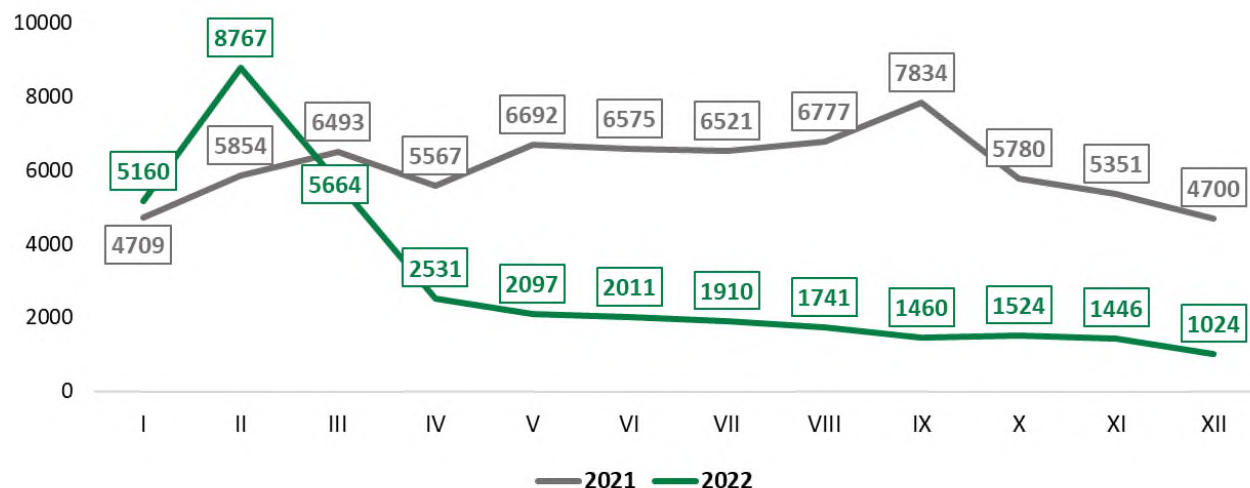

OŚWIADCZENIA O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCOWI WPISANE DO EWIDENCJI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

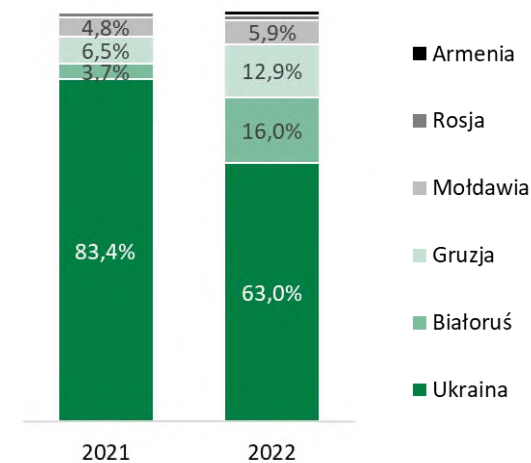
W 2022 roku w województwie kujawsko-pomorskim wpisano do ewidencji **35 335 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi**. Było to **51,5% (37 518) oświadczeń** mniej niż w 2021 roku.

Zmiany w prawodawstwie, między innymi obejmujące wydłużenie do 24 miesięcy okresu pracy na podstawie oświadczenia, znalazły odzwierciedlenie w ilości wydawanych oświadczeń. Wyraźny spadek liczby wydanych oświadczeń nastąpił w marcu i utrzymał się do końca roku. Bezpośrednią przyczyną tego stanu była rosyjska inwazja na Ukrainę i wprowadzone ułatwienia w procedurach zatrudniania obywateli Ukrainy. Ukraińcy mogą legalnie pracować w oparciu o powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy dokonywane przez pracodawcę. Liczba oświadczeń wydanych obywatelom Ukrainy zmniejszyła się o 63,4% (38 499) w porównaniu do roku 2021. W konsekwencji udział Ukraińców w strukturze oświadczeń według obywatelstwa zmniejszył się do 63,0%. Znacznie wzrósł udział Białorusinów (16,0%) w strukturze, a liczba oświadczeń wydanych Białorusinom wzrosła dwukrotnie.

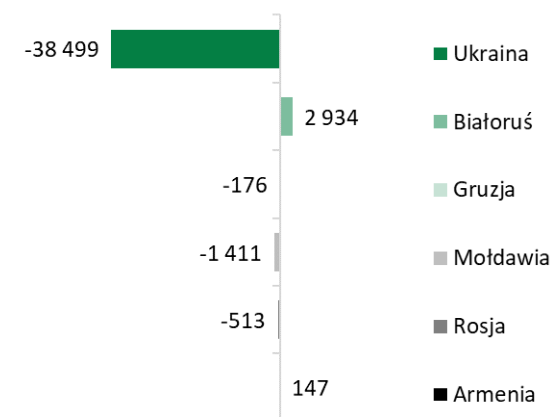
Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji w latach 2021-2022

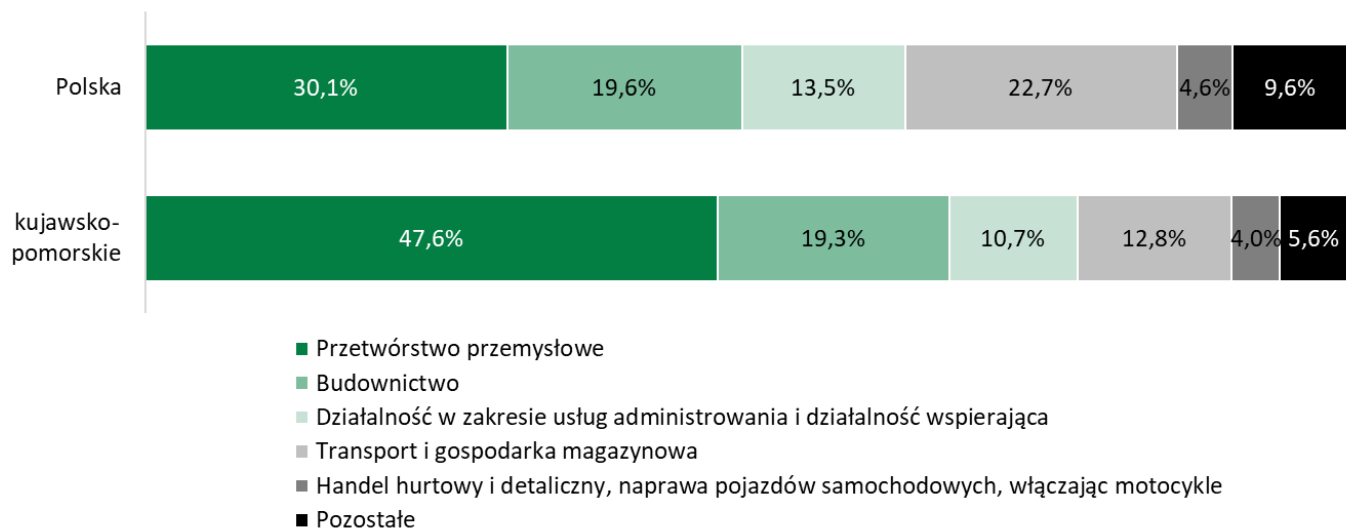
Struktura oświadczeń wpisanych do ewidencji według kraju pochodzenia cudzoziemca w latach 2021-2022

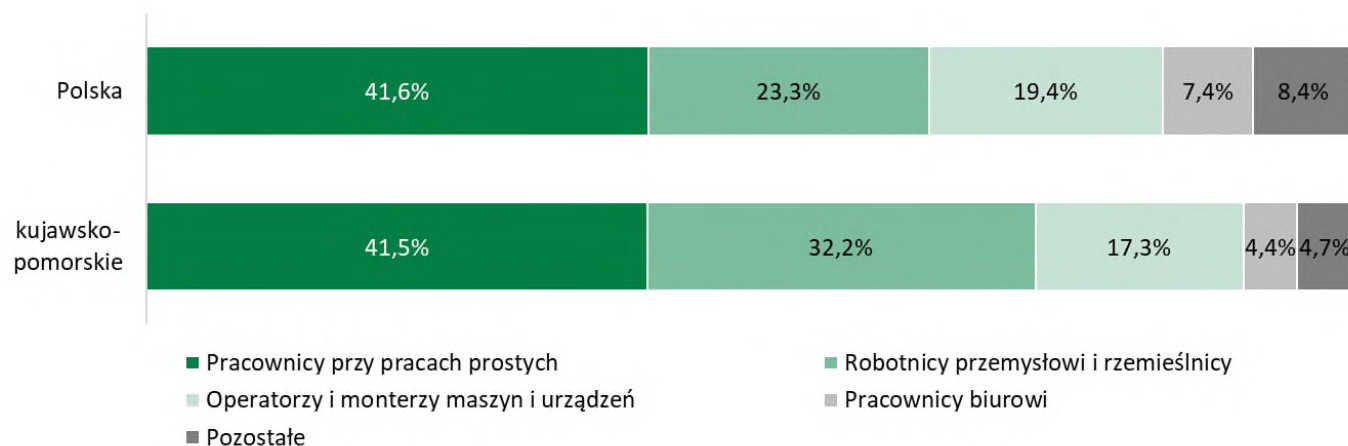
Zmiana liczby oświadczeń wpisanych do ewidencji według kraju pochodzenia cudzoziemca rok do roku

OŚWIADCZENIA O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCOWI WPISANE DO EWIDENCJI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

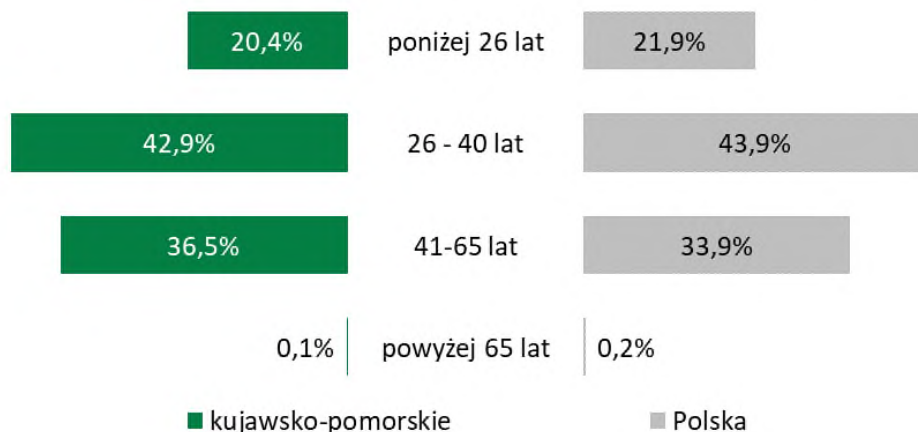
W województwie kujawsko-pomorskim blisko połowa wydanych oświadczeń dotyczyła pracy **w przetwórstwie przemysłowym**. Pracodawcy z tej sekcji PKD w województwie zatrudniali cudzoziemców częściej niż w Polsce. Rzadziej niż w Polsce zatrudniano cudzoziemców w transporcie i gospodarce magazynowej.

Na podstawie oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi **najczęściej byli zatrudniani pracownicy przy pracach prostych**, w drugiej kolejności **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**. Struktura zatrudnienia według grup zawodów w województwie jest podobna jak w Polsce, przy czym w województwie częściej pracę podejmowali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, rzadziej natomiast pracownicy biurowi.

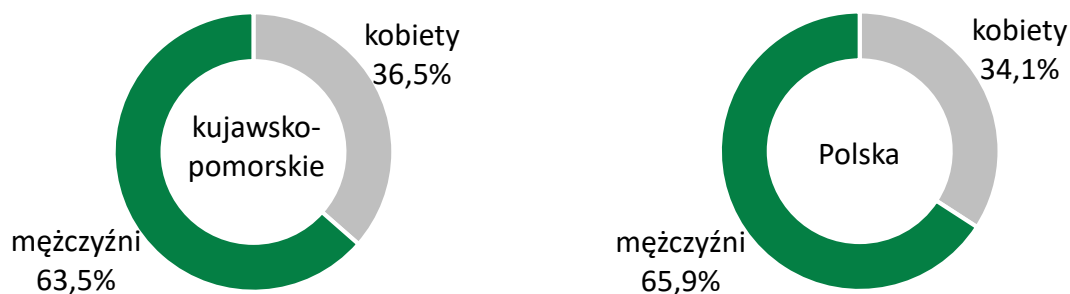
OŚWIADCZENIA O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCOWI WPISANE DO EWIDENCJI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Struktura oświadczeń wpisanych do ewidencji w 2022 roku według wieku cudzoziemca

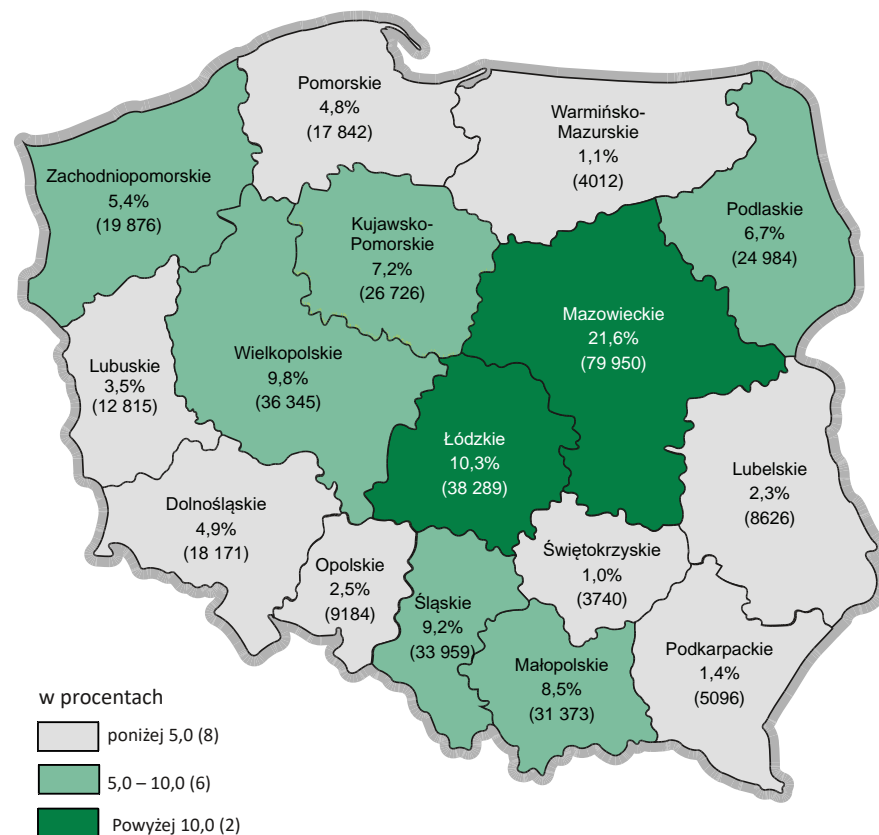
W 2022 roku największą liczbę oświadczeń wydano osobom w wieku **od 26 do 40 lat**. Kolejną grupę stanowiły osoby **między 41 a 65 rokiem życia**. Było to łącznie 79,5% oświadczeń w województwie kujawsko-pomorskim i 77,9% oświadczeń w Polsce.

Struktura oświadczeń wpisanych do ewidencji w 2022 roku według płci

Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy zarówno w Polsce, jak i województwie kujawsko-pomorskim **częściej otrzymywali mężczyźni niż kobiety**. Spośród wpisanych do ewidencji oświadczeń w Polsce – **354 498 dotyczyło kobiet**, a w województwie kujawsko-pomorskim były to **12 844 oświadczenia**.

ZEZWOLENIA NA PRACĘ CUDZOZIEMCA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

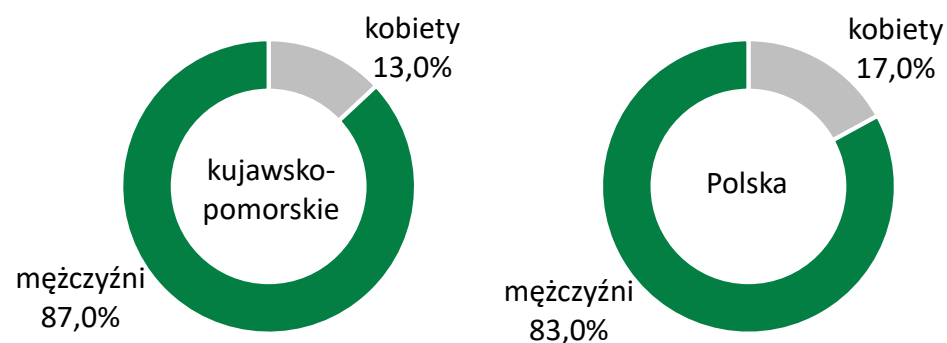

Zezwolenia na pracę w większości wydawane są mężczyznom. Spośród wydanych zezwoleń na pracę w Polsce – **63 163 dotyczyło kobiet**. W województwie kujawsko-pomorskim było to **3482 zezwolenia na pracę cudzoziemca**.

W 2022 roku do urzędów wojewódzkich w Polsce wpłynęły **332 153 wnioski o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca**, było to o 44,6% mniej niż w roku poprzednim. W tym samym czasie wydano **370 988 zezwoleń na pracę cudzoziemca**, tj. o 28,5% mniej niż rok wcześniej.

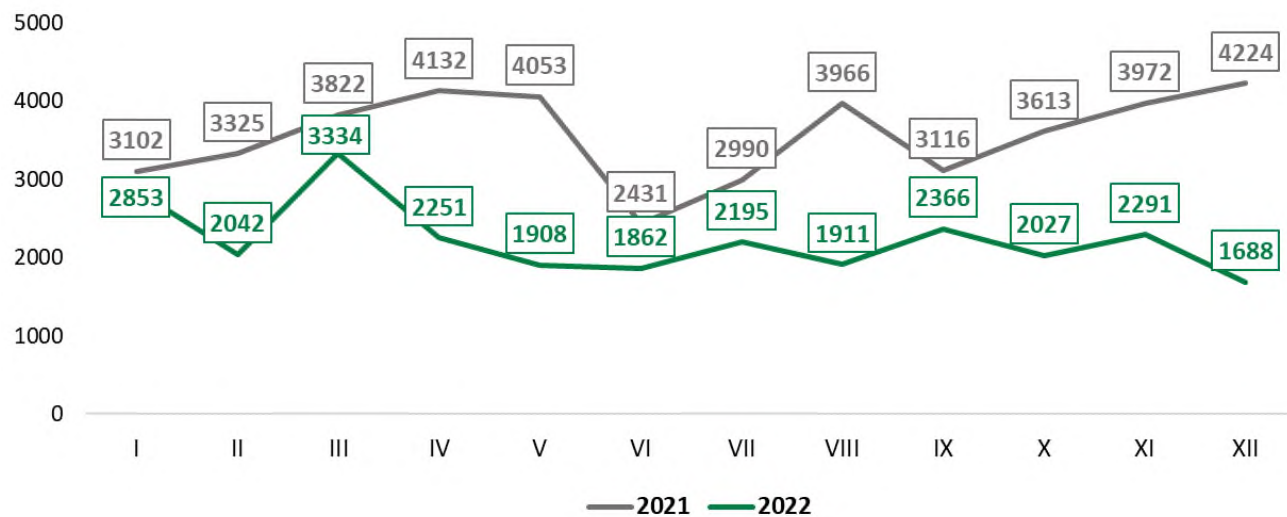
Najwięcej zezwoleń wydano w województwie mazowieckim, łódzkim i wielkopolskim – **łącznie 41,7%** ogółu. W województwie podlaskim zanotowano 13% wzrost wydanych zezwoleń w porównaniu do 2021 roku i był to wyjątek w skali kraju.

Do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego **wpłynęły 26 153 wnioski, a wydano 26 726 zezwoleń na pracę cudzoziemca**. Było to odpowiednio o 29,8% oraz 38,5% mniej niż w 2021 roku.

ZEZWOLENIA NA PRACĘ CUDZOZIEMCA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Liczba wydanych zezwoleń na pracę cudzoziemca w latach 2021-2022

Struktura wydanych w 2022 roku zezwoleń na pracę według 10 najliczniej reprezentowanych obywatelstw

Polska (370 988)		
Ukraina	85 190	23,0%
Indie	42 836	11,5%
Uzbekistan	34 068	9,2%
Turcja	25 474	6,9%
Filipiny	22 772	6,1%
Nepal	20 583	5,5%
Białoruś	18 704	5,0%
Bangladesz	13 876	3,7%
Turkmenistan	12 135	3,3%
Indonezja	10 003	2,7%
Razem	285 641	77,0%

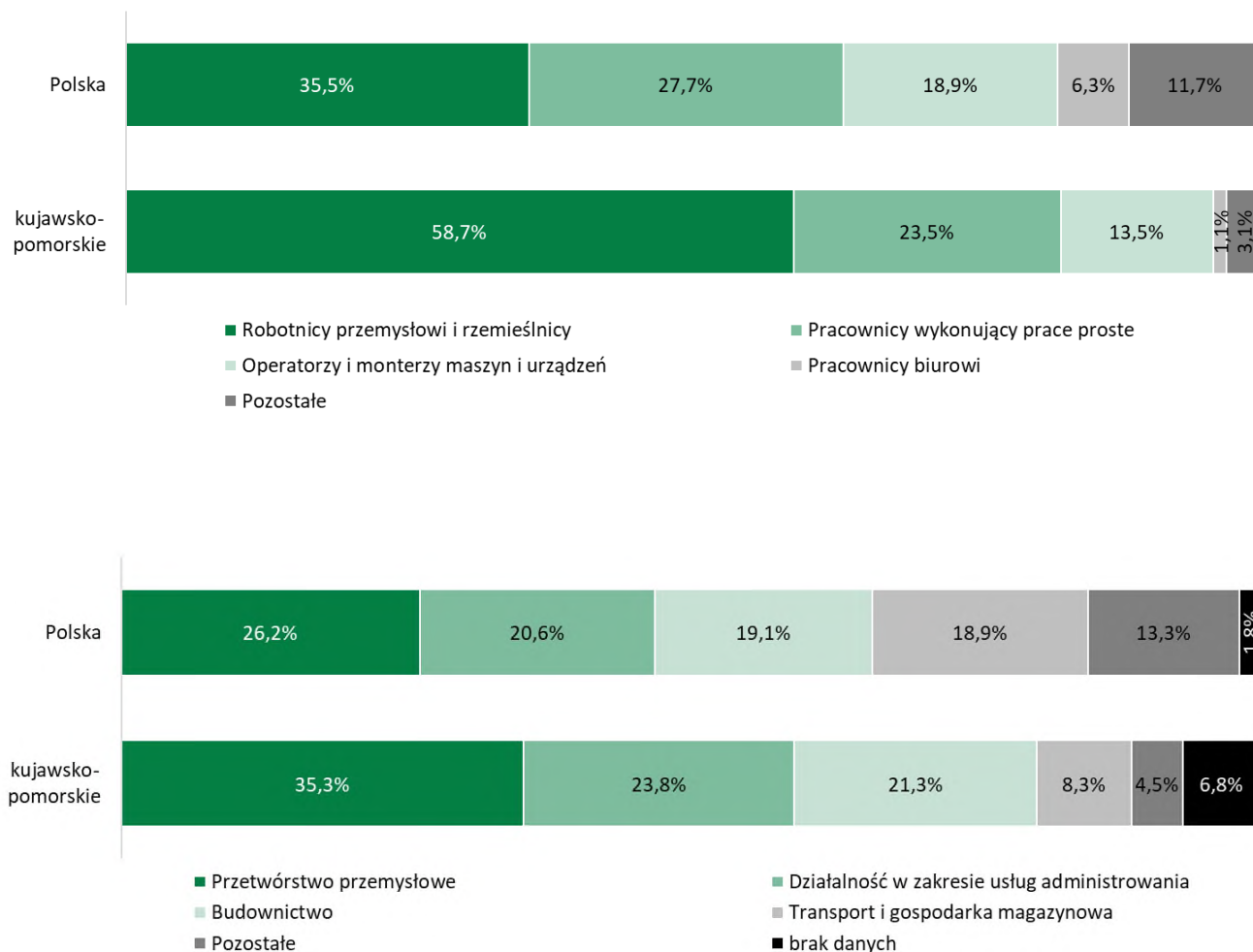
Kujawsko-Pomorskie (26 726)		
Indie	4 997	18,7%
Ukraina	4 619	17,3%
Uzbekistan	4 193	15,7%
Turcja	2 850	10,7%
Turkmenistan	1 313	4,9%
Filipiny	1 011	3,8%
Bangladesz	795	3,0%
Azerbejdżan	676	2,5%
Kirgistan	606	2,3%
Nepal	594	2,2%
Razem	21 654	81,0%

W 2022 roku Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał **26 726 zezwoleń na pracę, tj. o 16 746 zezwoleń mniej** niż rok wcześniej. W tym samym czasie wpłynęły **26 153 wnioski** o wydanie zezwolenia na pracę, tj. o 11 123 wnioski **mniej**.

Wprowadzone, w wyniku konfliktu zbrojnego, ułatwienia w procedurach zatrudniania obywateli Ukrainy, mają również swoje odzwierciedlenie w malejącej liczbie wydanych zezwoleń na pracę. Mimo spadku, **w Polsce nadal najliczniej zezwolenia na pracę otrzymywali Ukraińcy** (23,0%, przed rokiem 64,6%). **W kujawsko-pomorskim byli to obywatele Indii**, którym wydano trzykrotnie więcej zezwoleń niż w 2021 roku. Wyraźnie **wzrosła** również liczba zezwoleń wydanych obywatelom: **Turcji, Turkmenistanu, Kirgistanu, Azerbejdżanu i Uzbekistanu**. Udział obywateli Ukrainy spadł rok do roku z 69,9% do 17,3%.

Ponad **80%** wydanych w województwie kujawsko-pomorskim zezwoleń na pracę dotyczyło obywateli 10 państw (na 89 państw).

ZEZWOLENIA NA PRACĘ CUDZOZIEMCA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Struktura wydanych zezwoleń według grup zawodów w województwie kujawsko-pomorskim różniła się w porównaniu do Polski.

W 2022 roku w województwie najliczniej podejmowali pracę robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, a ich udział zwiększył się do 58,7% (44,1% przed rokiem). Jednocześnie spadł udział pracowników wykonujących prace proste (23,5%, a przed rokiem 32,0%) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (13,5%, a przed rokiem 18,8%). Pracownicy biurowi nadal częściej znajdowali zatrudnienie w kraju niż w województwie.

Różnice są widoczne również w strukturze wydanych zezwoleń według sekcji PKD.

W województwie kujawsko-pomorskim co trzecie zezwolenie dotyczyło zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym, w Polsce było to co czwarte. W województwie w 2022 roku wystąpił wyraźny spadek liczby zezwoleń dotyczących sekcji: działalność w zakresie usług administrowania (23,8%, a przed rokiem 38,3%). Z kolei zezwolenia na pracę w transporcie i gospodarce magazynowej w Polsce były wydawane ponad dwukrotnie częściej niż w województwie kujawsko-pomorskim.

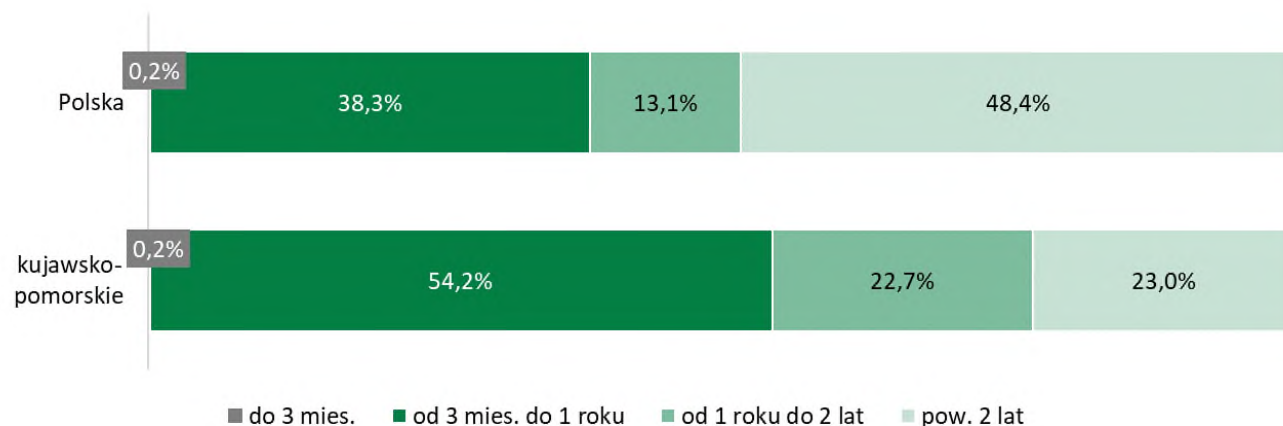
ZEZWOLENIA NA PRACĘ CUDZOZIEMCA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Struktura wydanych w 2022 roku zezwoleń na pracę według typu zezwolenia

Zarówno w Polsce, jak i województwie kujawsko-pomorskim **najczęściej wydawano zezwolenie typu A** (dotyczy cudzoziemca wykonującego pracę na terytorium RP na podstawie umowy z podmiotem, którego siedziba lub miejsce zamieszkania albo oddział, zakład lub inna forma zorganizowanej działalności znajduje się na terytorium RP). W województwie kujawsko-pomorskim wydano również zezwolenie typu B (0,1%), typu C (1,6%) oraz zezwolenie typu E (0,9%).

Struktura wydanych w 2022 roku zezwoleń na pracę według okresu ważności zezwolenia

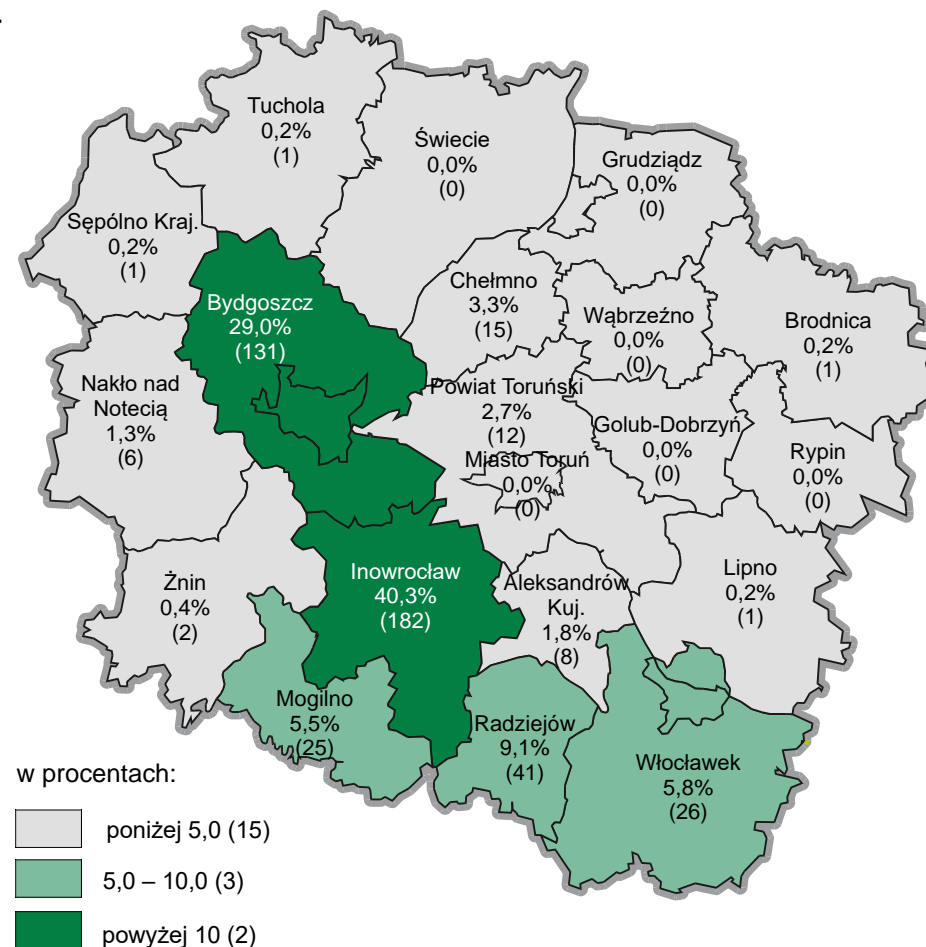
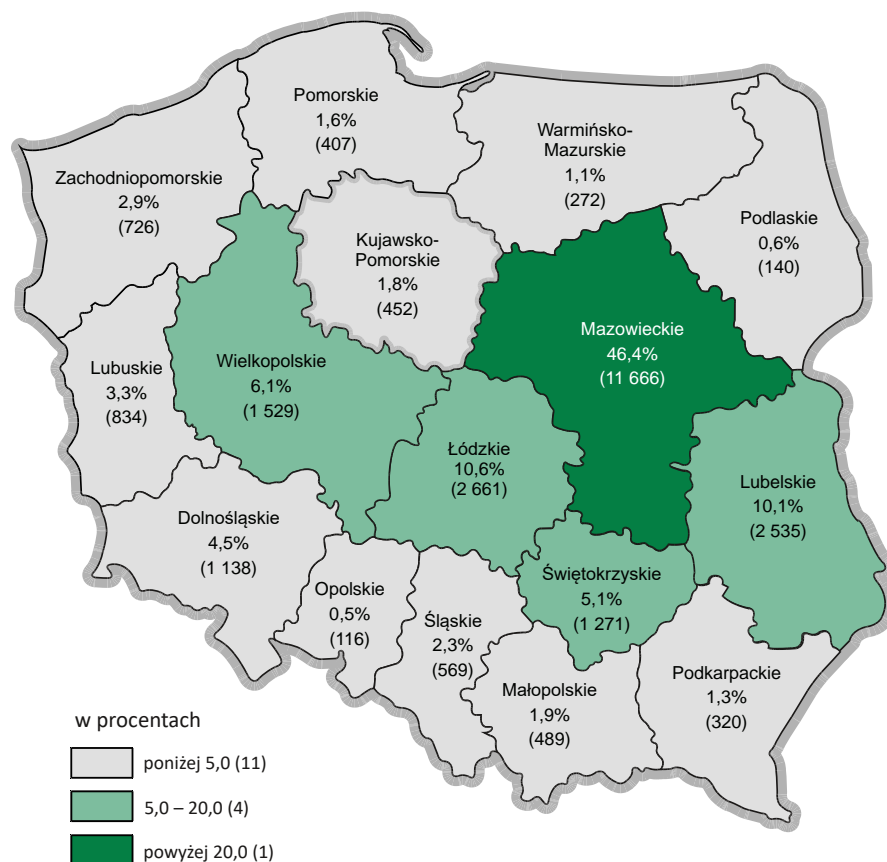
W województwie kujawsko-pomorskim średni okres ważności wydanych zezwoleń na pracę był krótszy niż w Polsce. W województwie ponad połowa zezwoleń została wydana na okres do 1 roku. Zezwolenia na okres powyżej 2 lat stanowiły 23,0% wydanych w województwie dokumentów, podczas gdy w Polsce niemal 50%.

ZEZWOLENIA NA PRACĘ SEZONOWĄ CUDZOZIEMCA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

W Polsce w 2022 roku złożono **155 015 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca**, było to o 67,8% mniej niż w roku 2021. W tym samym czasie **wydano 25 138 zezwoleń**, tj. o 77,9% mniej niż rok wcześniej.

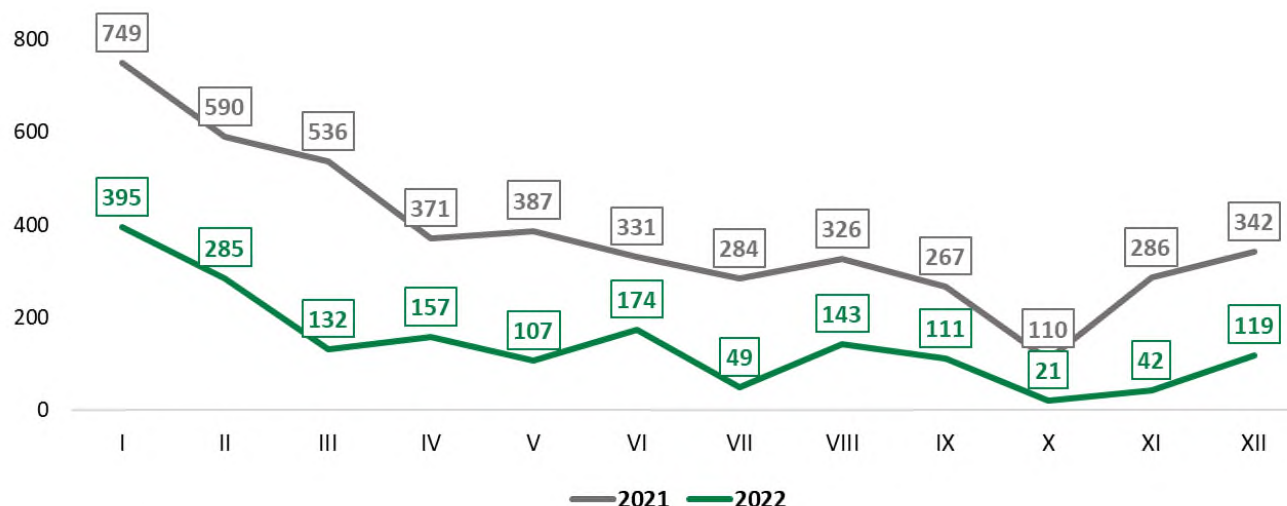
Najwięcej zezwoleń wydano w województwie **mazowieckim (46,4%)**.

W województwie **kujawsko-pomorskim wydano 1,8%** wszystkich zezwoleń na pracę sezonową w Polsce. Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu oraz Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy wydały łącznie **69,3%** wszystkich zezwoleń na pracę sezonową w województwie kujawsko-pomorskim.

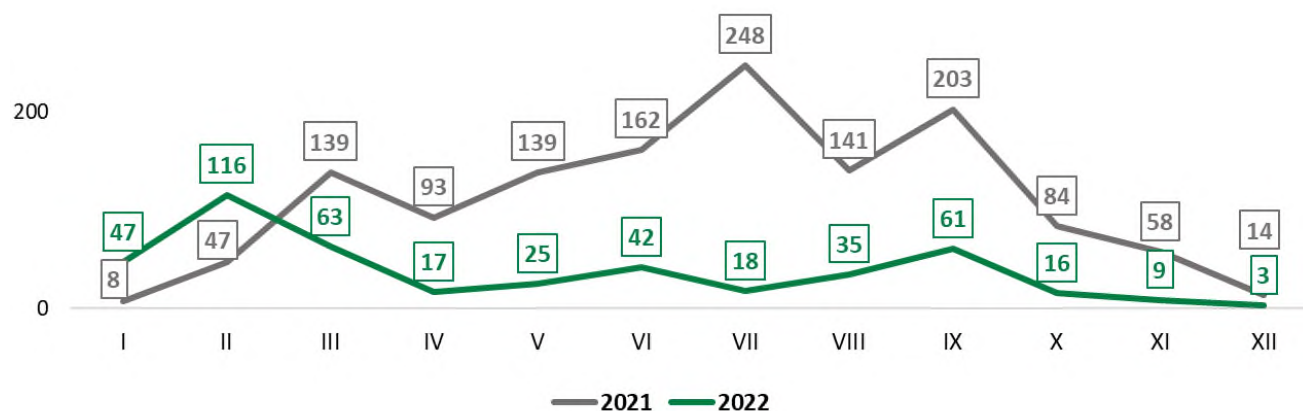

ZEZWOLENIA NA PRACĘ SEZONOWĄ CUDZOZIEMCA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Liczba wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca w latach 2021-2022

Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca w latach 2021-2022

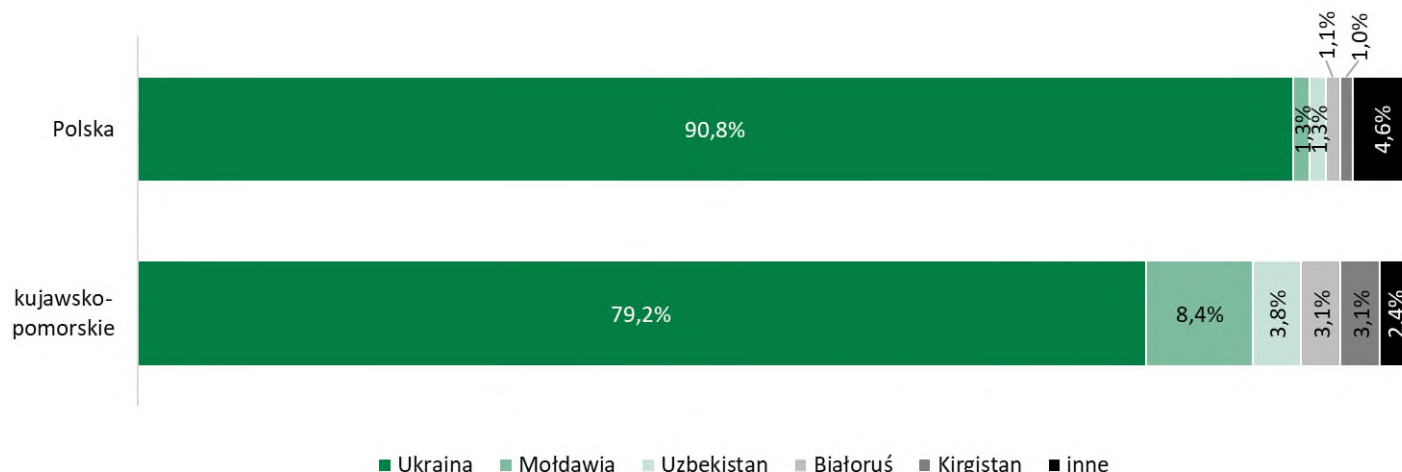
Konflikt zbrojny na terenie Ukrainy oraz wprowadzone rozwiązania w dostępie obywateli Ukrainy do rynku pracy w Polsce mają również swoje odbicie w liczbie wniosków oraz wydanych zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemców.

W 2022 roku w województwie kujawsko-pomorskim złożono **1735 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową**. Było to o **62,1%, tj. 2844 wnioski mniej** niż w 2021 roku.

W tym samym czasie w województwie kujawsko-pomorskim wydano **452 zezwolenia** na pracę sezonową cudzoziemca. Było to o **66,2%, tj. 884 zezwolenia mniej** niż rok wcześniej.

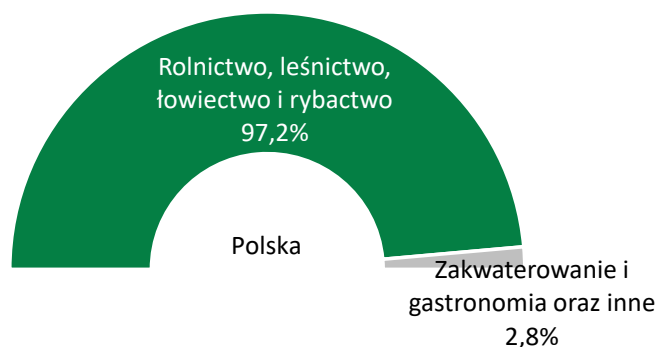
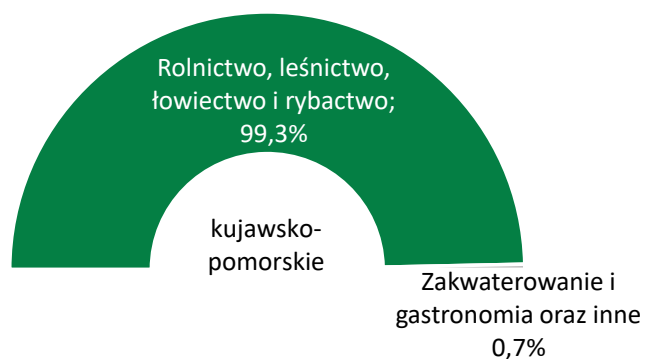
ZEZWOLENIA NA PRACĘ SEZONOWĄ CUDZOZIEMCA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Struktura wydanych zezwoleń na pracę sezonową według obywatelstwa w 2022 roku

W 2022 roku w Polsce zezwolenia na pracę sezonową zostały wydane obywatelom 47 państw, w województwie kujawsko-pomorskim obywatelom 10 państw.

Zdecydowana większość zezwoleń była wydana **obywatelom Ukrainy**, jednak w 2022 roku nastąpił spadek liczby Ukraińców podejmujących pracę sezonową. Obywatele Mołdawii, Uzbekistanu czy Kirgistanu chętniej podejmowali pracę sezonową, jednak nie zrekompensowało to odpływu obywateli Ukrainy.

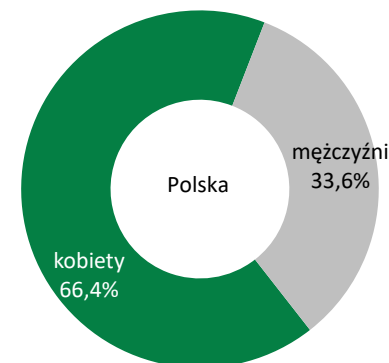
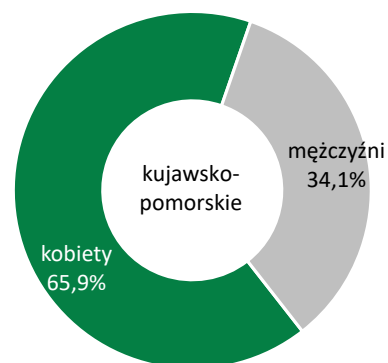
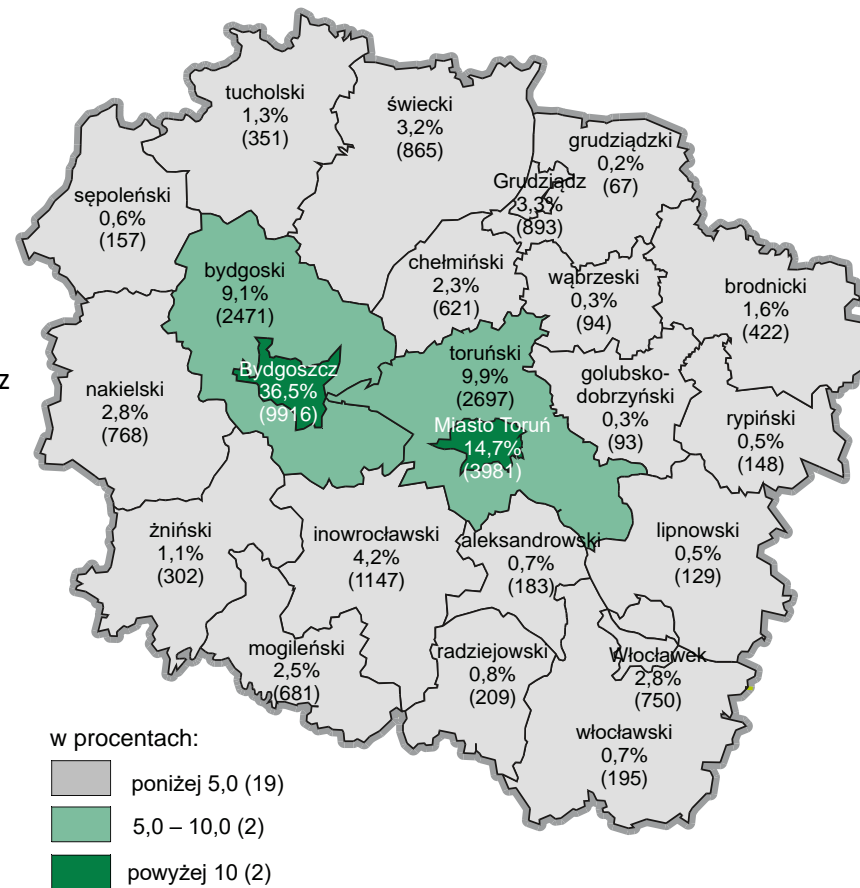
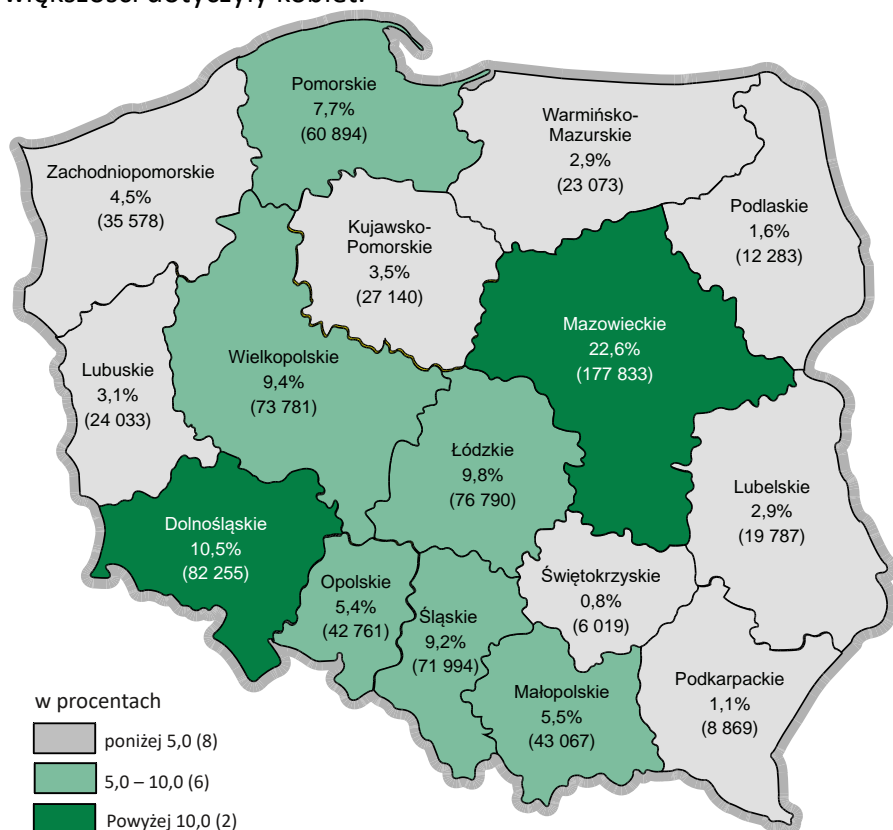

Zezwolenia na pracę według sekcji PKD dotyczyły głównie **rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa**. W Polsce wydano 24 429 zezwoleń przypisanych do w/w sekcji PKD, w województwie kujawsko-pomorskim było ich 449.

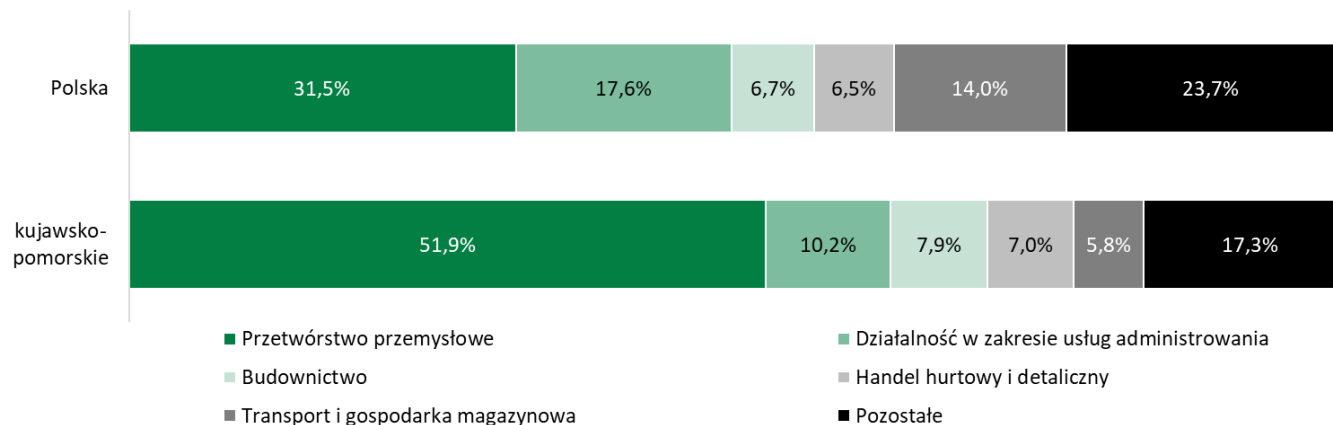
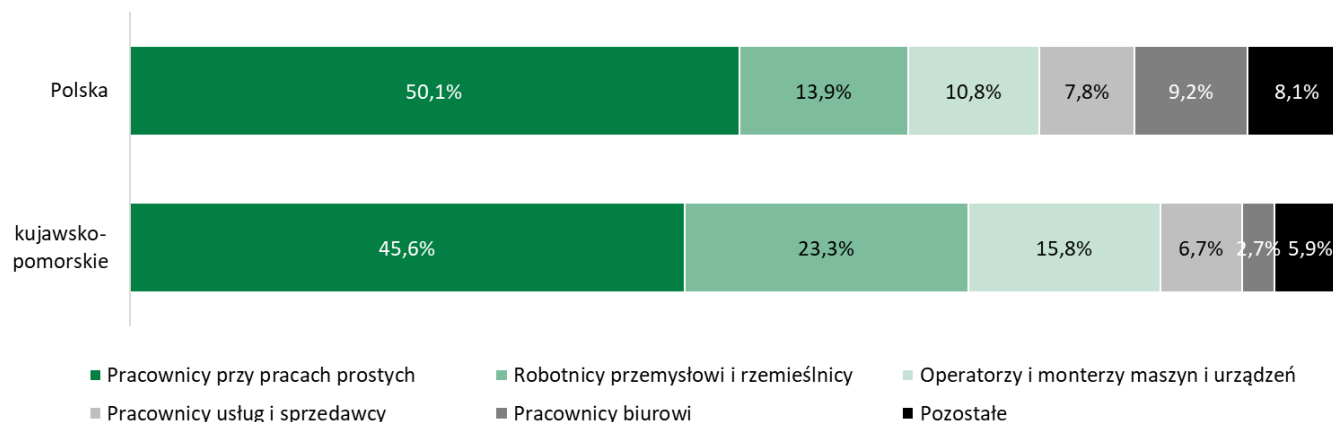
POWIADOMIENIA O PODJĘCIU PRACY PRZEZ OBYWATELI UKRAINY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

W Polsce w 2022 roku pracodawcy złożyli 786 164 powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy. Jest to procedura legalizacji zatrudnienia cudzoziemca wprowadzona w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

Najwięcej powiadomień o podjęciu pracy przez obywateli przekazano w województwie **mazowieckim (22,6%) oraz dolnośląskim (10,5%)**. W województwie **kujawsko-pomorskim pracodawcy przekazali 3,5%** wszystkich powiadomień w Polsce. Najwięcej: w Bydgoszczy, Toruniu, powiecie toruńskim oraz bydgoskim. Powiadomienia o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy w większości dotyczyły kobiet.

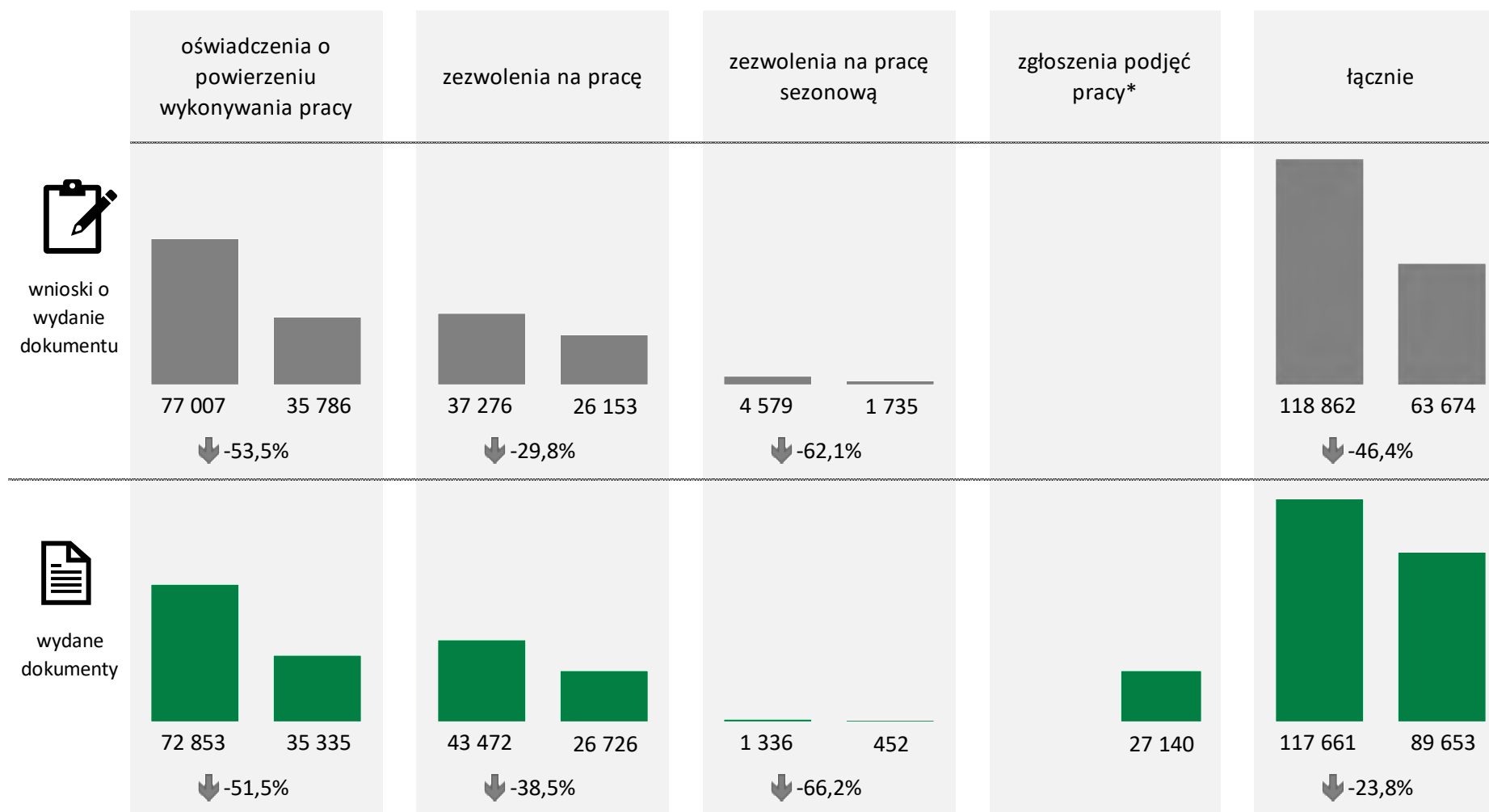
POWIADOMIENIA O PODJĘCIU PRACY PRZEZ OBYWATELI UKRAINY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

W 2022 roku w Polsce, jak i województwie kujawsko-pomorskim powiadomienia o podjęciu pracy najczęściej dotyczyły pracowników wykonujących prace proste. Robotników przemysłowych i rzemieślników oraz operatorów monterów maszyn i urządzeń zatrudniano zdecydowanie częściej w województwie niż w kraju, przy czym rzadziej zatrudniano pracowników biurowych.

Struktura powiadomień o podjęciu pracy przez obywateli Ukrainy według sekcji PKD była różna dla województwa i kraju. Co drugie powiadomienie w województwie pochodziło od pracodawcy z sekcji przetwórstwo przemysłowe, w kraju było to co trzecie. Zatrudnienie w transporcie i gospodarce wyraźnie częściej zgłaszali pracodawcy w kraju niż w województwie.

REALIZACJA PROCEDUR ZWIĄZANYCH Z DOSTĘPEM CUDZOZIEMCÓW Z PAŃSTW TRZECICH DO POLSKIEGO RYNKU PRACY PRZEZ ORGAN WOJEWODY ORAZ POWIATOWE URZĘDY PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2021-2022

* Rozwiązania wprowadzone na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU
87-100 TORUŃ, UL. SZOSA CHEŁMIŃSKA 30/32
tel. 56 669 39 00
<https://wuptorun.praca.gov.pl/>
email: wup@wup.torun.pl

Wydział Badań i Analiz
tel. 56 669 39 43
e-mail: analizy@wup.torun.pl